

Qlobal nüfuzun göstəricisi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 60-cı Münxen Təhlükəsizlik Konfransında iştirakı, bu tədbir çərçivəsində qarşı tərəflərin istəyi ilə keçirdiyi çoxsaylı görüşlər ölkəmizin dünyada getdikcə artan qlobal rolunun, eləcə də zamanəmizlə ən parlaq liderlərindən biri kimi cənab İlham Əliyevin özünün şəxsi nüfuzunun göstəricisi oldu.

2 gün ərzində 24 görüş

Uzun illərdir ki, təşkil olunan Münxen Təhlükəsizlik Konfransı bir sıra qlobal məsələlərin müzakirəsi istiqamətində keçirilən ənənəvi tədbirlər içərisində, demək olar ki, ən məşhurdur. Hər il bu tədbirdə Avropa, eləcə də qlobal miqyasda təhlükəsizlik məsələləri nəzərdən keçirilir. Konfransda bir sıra dövlətlərin başçılarından, siyasətçilərin aktual problemlərin həlli ilə bağlı mülahizələri dinlənir, yekun sənədlər qəbul edilir. Konfrans bütövlükdə "təhlükəsiz dünya" ideyasının reallaşdırılmasına əhəmiyyətli töhfələr verir. Eyni zamanda tədbirə qatılmış siyasət liderləri, dövlət və hökumət rəsmiləri, biznes dünyasının təmsilçiləri, konfrans çərçivəsində görüşüb bir sıra məsələləri müzakirə etmək imkanı qazanırlar.

Azərbaycan Prezidentinə görüş üçün dövlət və hökumət başçılarından, beynəlxalq aparıcı maliyyə mərkəzlərinin, nüfuzlu təşkilatların çoxsaylı müraciətləri Münxen konfransında ölkəmizlə bağlı ən diqqətçəkən məqamlardan idi. Azərbaycan Prezidenti cəmi 2 gün ərzində 24 görüş keçirib. Daha 10 görüş üçün Azərbaycan tərəfinə müraciətlər olsa da, fiziki olaraq vaxt baxımından onları reallaşdırmaq mümkün olmayıb. Qeyd etdiyimiz kimi, belə zəngin qrafik, ölkə rəhbərimizlə görüş və müzakirələrə belə böyük marağın olması Azərbaycanın dünyada getdikcə artan rolundan, Prezident İlham Əliyevin şəxsi nüfuzundan irəli gəlir.

Milli maraqlarımıza uyğun balanslı siyasət davam etdiriləcək

Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Azərbaycan Prezidentinin 3 nüfuzlu amerikalı heyətlə - ABŞ-nin Dövlət Departamentinin rəhbəri Entoni Blinkenlə, ABŞ Prezidentinin iqlim üzrə xüsusi nümayəndəsi Con Kerri ilə, ABŞ Prezidentinin qlobal infrastruktur və enerji təhlükəsizliyi üzrə xüsusi koordinatoru Amos Hoxşteynlə görüşü, eləcə də ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri İan Borqla, Almaniya kansleri Olaf Şoltsla, Rokfeller Fondunun baş vitse-prezidenti Eylin Okonnor ilə keçirilən görüşləri, aparılan müzakirələr xüsusilə maraqlıdır. Onu da vurğulayaq ki, bu görüşlərin hər biri Azərbaycanın təşəbbüsü ilə deyil, məhz qarşı tərəfin istəyi ilə baş tutmuşdu.

Məlumdur ki, son aylarda Azərbaycan və ABŞ arasındakı ikitərəfli münasibətlərdə müəyyən tənəzzül vardı. Bunun da məsuliyyəti qətiyyətlə rəsmi Bakının üzərinə düşmürdü. ABŞ-nin Azərbaycanla əlaqələrə Ermənistanla münasibətlər kontekstində baxması diplomatik münasibətlərdə müəyyən gərginlik yaratmışdı. Azərbaycan ikitərəfli münasibətlərdə olduğu bütün subyektlərin belə bir həqiqəti anlaması istəyindədir ki, ölkəmizin digər ölkələrlə əlaqələrinin Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinə heç bir aidiyyəti yoxdur. İkitərəfli münasibətlərdə heç bir qeyd-şərt, digər ölkələrə istinad olmamalıdır. Belə bir qeyri-adekvat yanaşma münasibətlərə xələl gətirən, qarşılıqlı faydalara əngəl yaradan arzuolunmaz məqamdır.

ABŞ rəsmilərinin artıq bunu anlamaları müsbət haldır. Belə bir anlayış Azərbaycan-ABŞ münasibətlərini əvvəlki intensivliyinə qaytarır və yenidən hər iki tərəf üçün böyük qarşılıqlı faydalar yaradır. Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidentinin Münxendə ABŞ rəsmiləri ilə keçirdiyi görüşlərdən dərhal sonra Azərbaycanın energetika naziri Pərviz Şahbazov ABŞ-yə səfər etdi. Səfər zamanı ikitərəf-

li enerji əməkdaşlığının inkişaf perspektivləri və ölkəmizin beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi layihələr müzakirə edildi. Bütün bunlar Azərbaycan-Amerika arasında həm energetika, həm də digər sahələr üzrə münasibətlərdə inkişafın olduğunu göstərir.

Münxendə keçirilən görüşlər, aparılan müzakirələr Azərbaycanın Qərblə münasibətləri kontekstində də böyük maraqlıdır. Bəzi təhlilçilər müxtəlif Qərb dairələrinin ərəzi bütövlüyümüzün, dövlət suverenliyimizin bərpasından sonra Azərbaycana qarşı qərəzli münasibətinə cavab olaraq göstərdiyi adekvat davranışlara istinadən yanlış iddialarla belə bir rəy yaratmağa çalışırdılar ki, guya ölkəmiz Qərbdən uzaqlaşır, Avropa məkanına inteqrasiya xəttindən geri çəkilir, özünü təcrid etməyə başlayır. Azərbaycanın Davos Forumuna, Münxen Təhlükəsizlik Konfransına dəvəti, burada ən yüksək səviyyədə təmsilçiliyi, eləcə də bu tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlər bir daha göstərdi ki, belə bir yanlış təbliğatın heç bir əsası yoxdur. Azərbaycan dövləti xarici siyasət prinsiplərinə həmişə sadıqdır. Ölkəmiz heç bir məqsədyönlü hədəfdən geri çəkilmək niyyətində deyil və Azərbaycan dövləti bundan sonra da öz milli maraqlarından çıxış edərək balanslı siyasətini davam etdirməkdə qərarlıdır.

Münxen görüşlərinin ölkəmizdə keçirilmiş 7 fevral növbədənəkar prezident seçkisindən, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin seçkidəki mütləq qələbəsindən sonraya təsadüf etməsi də təhlil üçün xüsusilə əhəmiyyətli məqamlardandır. Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan nümayəndə heyətinin məhz seçkidən sonra nüfuzlu Münxen Təhlükəsizlik Konfransına dəvət olunması, dövlət və hökumət başçılarından, mötəbər təşkilatların rəhbərlərinin Azərbaycan Prezidenti ilə görüş üçün çoxsaylı müraciətləri ölkəmizdə keçirilmiş Prezident seçkisinin nəticələrinə münasibətin təzahürüdür.

Orta güc dövləti

Ümumən Münxen Təhlükəsizlik Konfransının dövlətimiz üçün yaratdığı tarixi mənzərə Azərbaycanın artıq "orta güc" ölkələri sırasında olduğunu və artıq təkə regional miqyasda yox, qlobal miqyasda pozitiv gündəliyin formalaşmasına mühüm töhfələr verdiyini göstərir. Eyni zamanda yaxın gələcəkdə bu rolun, töhfələrin getdikcə artacağına işarə edir.

"Azərbaycan artıq lokal səviyyədə fəaliyyət göstərən dövlət deyil, dünyanın müxtəlif bölgələrində fəal tərəfdaşlığı təşviq edən, etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunan, dünyada qlobal problemlərin həllində fəal iştirak edən və buna əməli töhfələr verən ölkədir". Münxen görüşləri Azərbaycan Prezidentinin andiçmə mərasimində səsləndirdiyi bu fikirlərin daha bir əyani sübutu oldu.

Bu, bir tarixi reallıqdır. Hazırda Azərbaycanın Ermənistandan başqa heç bir ölkə ilə problemi yoxdur. Azərbaycanın qlobal dünya ilə münasibətləri artıq Ermənistanla münasibətlər üzərində qurulmayıb və bu problem birdəfəlik həll olunub. Ərazi bütövlüyü, dövlət suverenliyi tam bərpa olunmuş Azərbaycan bundan sonra qlobal siyasətdə daha aktiv rol oynayacaq. Prezident seçkisindən dərhal sonrakı dövrün sıx qrafikinə baxmayaraq, cənab İlham Əliyevin Münxenə və Ankaraya səfərləri, keçirdiyi çoxsaylı görüşlər, apardığı əhatəli müzakirələr, verilən bəyanatlar Azərbaycanın yeni dünya düzənindəki getdikcə güclənən rolundan xəbər verir.

Ermənistan Fransanın təhriki ilə sülh prosesini pozur

Ölkəmizin ərəzi bütövlüyünün bərpasından sonra artıq sülh müqaviləsinin imzalanması çox realdır. Bundan ötrü sadəcə olaraq Ermənistanın siyasət iradə göstərməsi tələb edilir. Amma əfsuslar olsun ki, Ermənistanda baş verənlər belə bir qəddarlıq üçün hələ də ciddi maneələrin qaldığını göstərir. Fevralın 20-də Qarabağda separatizmin başlanğıcının növbəti illərdə

günündə, artıq tarixin zibilliyinə gömülüb "Arsax prezidentinin" və "rəsmilərinin" yenidən üzə çıxması, mövcud olmayan "Arsax nümayəndəliyinin" İrəvanda hələ də saxlanması və erməni separatizminin ildönümü günü orada bəzi canlanmanın hiss olunması qarşı tərəfin hələ də sülh üçün özündə siyasi iradə tapa bilmədiyini göstərir.

Artıq reallığa çox yaxın olan sülh o zaman baş tutacaq ki, Ermənistan Azərbaycana qarşı qanunvericilik səviyyəsində iddialarından əl çəksin, mövcud olmayan separatçı rejimin simvolikalarını birdəfəlik kənara atsın.

Əfsuslar olsun ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Fransaya səfəri zamanı davranışı və açıqlamaları Münxendə əldə olunmuş pozitiv siqnallara və irəliləyişə ciddi zərbə vurur. Paşinyan həmişəki kimi bu dəfə də sülh prosesindəki irəliləyişləri məhz Fransa Prezidenti Makronun təhriki ilə pozdu. Bu da Makronun Münxendəki irəliləyişdən ciddi şəkildə narahat olduğunu, bir müddət müttəfiqlik etdiyi Şoltsun indi sülh prosesi istiqamətində təşəbbüs göstərməsini qısqanclıqla qarşıladığını göstərir.

Bütün bunlar Fransanın regionda sülhün olmasını qətiyyətlə istəmədiyinə, vəziyyəti gərginləşdirmək üçün bütün vasitələrə əl atdığına, Ermənistanı faktiki olaraq Ukrayna kimi qurban vermək bahasına Cənubi Qafqazda münasibətin ocağının saxlanmasına çalışdığına dəlalət edir. Bu cür məkrli addımlarla rəsmi Parisin əsas məqsədi Ermənistandakı Rusiya hərbi bazasını Fransa bazası ilə əvəz etməkdir. Paşinyanın Fransada səfərdə olduğu günlərdə baş verənlərin hamısı, o cümlədən rusiyalı hərbiçilərin Yerevan hava limanından çıxarılması, Paşinyanın KTMT-də fəaliyyətlərini dondurduqlarını bildirməsi, Fransanın müdafiə nazirinin Ermənistan üçün ayrılmış hərbi texnika ilə Yerevana səfər edəcəyini deməsi və sairə məhz bu məqsəddə yönəlib.

Azərbaycan tərəddüd etməyəcək

Baş verənlər Fransanın Rusiyanın Ermənistandakı bazasının çıxarılması və əvəzində fransız bazasının yerləşdirilməsi planından İranın kəşfiyyat orqanlarının da məlumatlı olduğunu və rəsmi Tehranın bundan narahatlığını göstərir.

Bu davranışlarla Fransa özünü BMT və beynəlxalq prinsiplərə sadıq sivil dövlət kimi yox, irticaçı ölkə kimi aparır və kolonizator simasını gizlətmir. Azərbaycana qarşı bütün addımları nəticəsiz qalan və Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə faktiki məğlub olan Makronu indi Ermənistanı yeni müharibəyə hazırladığına əvəz çıxmağa can atır. Amma bu cəhdlərin hamısı əbəsdir. Fransanın Ermənistanla hərbi dəstəyi bölgədə qüvvələr balansını dəyişən deyil. Fransa Azərbaycanın hansı hərbi imkanlara malik olduğunu da hələ bilmir. Cəmi 23 saata ermənilərin 30 il ərzində qurduqları bütün istehkamları məhv etmiş Azərbaycan Ordusuna Fransa və Hindistanın Ermənistanla verdiyi bütün texnikanı darmadağın etməkdən ötrü cəmi bir neçə saat vaxt lazımdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin də bildirdiyi kimi, dövlətimiz hər hansı təhdid hiss etsə, tərəddüd göstərmədən məhv edəcək. Bunu Ermənistanı yenidən yanlış yola çəkənlər, öz oyunlarında alətə çevirənlər, bölgəmizi qan çanağına döndərmək istəyənlər də anlamalıdır.

Bu il ölkəmiz möhtəşəm bir tədbirə evsahibliyi edəcək. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının Bakıda keçiriləcək. Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti ilə keçirilən bütün görüşlərin əsas müzakirə mövzularından birinin də COP29 olması bu tədbirin qlobal önəmindən xəbər verir. COP29 Azərbaycanın dünyaya verdiyi pozitiv gündəlikdir və bu tədbirin uğurla baş tutması ölkəmizin yeni dünya düzənindəki mövqeyini daha da genişləndirərək möhkəmləndirəcəkdir.

*İradə ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"*